

REFERAT DE APROBARE

Secțiunea 1 - Titlul proiectului de act administrativ

Ordin pentru aprobarea Regulamentului privind racordarea la sistemul de transport al gazelor naturale

Secțiunea a 2-a - Motivul emiterii actului normativ

<p>1. Contextul și cadrul european de reglementare (Descrierea situației actuale)</p>	<p>Dispozițiile art. 2 pct. 13 și ale art. 41 alin. (6) litera a) din Directiva 2009/73/CE A Parlamentului European și a Consiliului din 13 iulie 2009 privind normele comune pentru piața internă în sectorul gazelor naturale și de abrogare a Directivei 2003/55/CE, prevăd că:</p> <p><i>„Articolul 2</i></p> <p><i>13 – „sistem” înseamnă orice rețea de transport, rețea de distribuție, instalație GNL și/sau de înmagazinare exploatată de o întreprindere din sectorul gazelor naturale, inclusiv înmagazinarea în conductă și instalațiile acesteia pentru furnizarea de servicii de sistem, precum și cele ale întreprinderilor conexe, necesare pentru asigurarea accesului la transport, distribuție și GNL</i></p> <p><i>Articolul 41</i></p> <p><i>(6) Autoritățile de reglementare răspund de stabilirea sau aprobarea, cu suficient timp înainte de intrarea lor în vigoare, cel puțin a metodologiilor folosite pentru calcularea sau stabilirea clauzelor și condițiilor privind:</i></p> <p><i>(a) racordarea și accesul la rețelele naționale, inclusiv tarifele de transport și distribuție și clauzele, condițiile și tarifele de acces la instalațiile GNL”.</i></p>
<p>2. Cadrul național de reglementare</p>	<p>Prevederile art. 130 alin. (1) lit. e) art. 148 alin. (1), (2), art. 151 alin. (1), (1¹), (1²), (3) și art. 160 alin. (1) din Legea energiei electrice și a gazelor naturale nr. 123/2012, cu modificările și completările ulterioare, denumită în continuare <i>Lege</i>, dispun că:</p> <p><i>„Art. 130 - (1) Operatorul de transport și de sistem are în principal următoarele obligații:</i></p> <p><i>[...]</i></p> <p><i>e) să racordeze toți solicitanții la sistemul de transport, în termen de 180 de zile de la data obținerii autorizației de construire, în limitele capacităților de transport și cu respectarea regimurilor tehnologice;”</i></p> <p><i>Art. 148 - (1) Racordarea terților în calitate de utilizatori de sistem la conductele de alimentare din amonte, la sistemele de transport, la instalațiile/terminalul GNL și la sistemele de distribuție a gazelor naturale se realizează în regim reglementat, conform reglementărilor specifice elaborate de ANRE.</i></p>

(2) Racordarea la conductele de alimentare din amonte și la sistemul de transport este permisă următoarelor categorii de solicitanți: [...]

a) titularilor contractelor de concesiune a serviciului public de distribuție a gazelor naturale, în vederea îndeplinirii obligațiilor contractuale ce le revin în această calitate;

a¹) unităților administrativ-teritoriale sau serviciilor specializate ale acestora cărora le-au fost delegate atribuțiile concesiunii serviciului public de distribuție a gazelor naturale;

c) operatorilor depozitelor de înmagazinare subterană a gazelor naturale;

d) clienților industriali cu un consum anual mai mare de 150.000 MWh;

e) operatorilor economici titulari ai licenței de distribuție;

f) producătorilor de gaze naturale;

g) abrogată;”

Art. 150 - (1) Operatorul de distribuție sau operatorul de transport și de sistem nu poate refuza solicitările de racordare la sistem și este obligat să asigure, în limita planurilor anuale de investiții și în condiții de eficiență economică, finanțarea și realizarea lucrărilor de extindere a sistemului de transport sau de distribuție în vederea racordării tuturor solicitanților aflați în perimetrul concesionat. Operatorul de distribuție sau operatorul de transport, după caz, întocmește planurile anuale de investiții luând în considerare și solicitările UAT privind planurile de dezvoltare regională sau locală și de urbanism.

(1¹) Pentru realizarea lucrărilor de extindere a sistemelor de transport/distribuție gaze naturale, operatorii de transport/ distribuție gaze naturale licențiați asigură participarea oricărei societăți autorizate în regim concurențial, transparent și nediscriminatoriu, cu respectarea prevederilor legale în materia achizițiilor publice.

(1²) Prin excepție de la prevederile alin. (1) și în conformitate cu prevederile reglementărilor ANRE, solicitanții pot asigura finanțarea lucrărilor de extindere a rețelei de transport/distribuție a gazelor naturale, urmând ca operatorul de transport/distribuție să returneze suma finanțată de solicitanți, în condițiile de eficiență stabilite de ANRE. Activele rezultate intră în proprietatea operatorilor licențiați, de la momentul punerii în funcțiune, prin efectul prezentei legi, iar valoarea acestora se recunoaște în tarifele reglementate conform reglementărilor ANRE.

(3) Pentru dezvoltarea programelor de alimentare cu gaze naturale a localităților și de extindere/înființare a sistemelor de distribuție a gazelor naturale, autoritățile administrației publice locale și ministerele implicate vor răspunde, în termen de 60 de zile de la primirea

solicitărilor operatorului de transport și de sistem, precum și ale operatorilor de distribuție, pentru realizarea planurilor de dezvoltare a sistemelor pe termen mediu și lung.”

Art. 160 – (1) Înainte de execuția lucrărilor pentru obiectivele/sistemele din sectorul gazelor naturale, în vederea respectării cerințelor privind calitatea în construcții, operatorii licențiați ANRE care exploatează obiectivele/sistemele respective au obligația să se asigure că proiectele de execuție sunt verificate în conformitate cu procedurile proprii, de verificali de proiecte atestați de către ANRE, angajați ai acestora sau aflați într-o relație comercială cu operatorii licențiați.”

Dispozițiile art. 5 alin. (1) lit. c) și art. 10 alin. (1) lit. j) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 33/2007 privind organizarea și funcționarea Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Energiei, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 160/2012, cu modificările și completările ulterioare, prevăd următoarele:

„Art. 5 – (1) Ordinele, deciziile sau avizele ANRE cu privire la activitatea de reglementare se referă la: [...]

c) aprobarea reglementărilor tehnice și comerciale pentru funcționarea sigură și eficientă a sectorului energiei electrice, termice și al gazelor naturale; [...]

Art. 10 – (1) ANRE are următoarele atribuții și competențe în sectorul gazelor naturale: [...]

j) elaborează și aprobă regulamentele privind racordarea și accesul terților la conductele de alimentare din amonte, la depozitele de înmagazinare, la sistemele de transport și de distribuție a gazelor naturale;”

De asemenea, precizăm prevederile art. 102¹ alin. (6) din *Lege* potrivit căroră:

„(6) ANRE aprobă prin ordin al președintelui acesteia și publică norme tehnice care stabilesc criteriile de siguranță tehnică și cerințele tehnice minime de proiectare, execuție și exploatare pentru conectarea la sistem a instalațiilor GNL, a instalațiilor de înmagazinare, a altor sisteme de transport sau de distribuție, precum și a magistrelor directe. Aceste norme tehnice asigură interoperabilitatea sistemelor și sunt obiective și nediscriminatorii și se notifică Comisiei Europene în conformitate cu legislația națională în vigoare care transpune Directiva 98/34/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 22 iunie 1998 de stabilire a unei proceduri pentru furnizarea de informații în domeniul standardelor și reglementărilor tehnice și al normelor privind serviciile societății informaționale, cu modificările ulterioare.”

	<p>Luând în considerare cele precizate în antecedentă și ținând cont de faptul că prin prezentul ordin nu se stabilesc „<i>criteriile de siguranță tehnică și cerințele tehnice minime de proiectare, execuție și exploatare pentru conectarea la sistemul de transport</i>”, ci doar se precizează în principal modul de finanțare și realizare a unor lucrări în vederea racordării la sistemul de transport al gazelor naturale, menționăm că aspectele reglementate nu trebuie notificate Comisiei Europene.</p>
<p>3. Scopul reglementării</p>	<p>Legea energiei electrice și a gazelor naturale nr. 123/2012 a fost modificată și completată de Ordonanței de urgență nr. 143/2021 pentru modificarea și completarea Legii energiei electrice și a gazelor naturale nr. 123/2012, precum și pentru modificarea unor acte normative, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 1259 din 31 decembrie 2021, numită în continuare <i>Ordonanță de urgență</i>.</p> <p>În cadrul <i>Ordonanței de urgență</i> este stipulat la art. II alin. (1):</p> <p>„(1) În termen de 6 luni de la data intrării în vigoare a prezentei ordonanțe de urgență, Autoritatea Națională de Reglementare în Domeniul Energiei (ANRE) va adapta, după caz, legislația secundară în concordanță cu prezenta ordonanță de urgență.”</p> <p>Pentru alinierea legislației secundare la cadrul legislativ în vigoare, este necesar elaborarea și aprobarea <i>Regulamentului privind racordarea la sistemul de transport al gazelor naturale</i>.</p>
<p>4. Schimbări preconizate/ măsurile propuse prin prezentul act normativ</p>	<p>Prin prezentul proiect de ordin se stabilesc etapele și condițiile privind racordarea la sistemul de transport al gazelor naturale și contribuie la asigurarea unui cadru unitar, transparent și nediscriminatoriu cu privire la derularea procesului de racordare la sistemul de transport al gazelor naturale.</p> <p>Aspectele introduse în proiectul de <i>Ordin pentru aprobarea Regulamentului privind racordarea la sistemul de transport al gazelor naturale sunt următoarele</i>, se referă în principal la următoarele:</p> <ul style="list-style-type: none"> - stabilirea categoriilor de solicitanți/operatori economici autorizați ANRE, cărora li se aplică prevederile <i>Regulamentului</i>, în relația cu operatorul de transport și de sistem; astfel categoriile de solicitanți care se pot racorda la sistemul de transport al gazelor naturale sunt: <ul style="list-style-type: none"> a) titularilor contractelor de concesiune a serviciului public de distribuție a gazelor naturale, în vederea îndeplinirii obligațiilor contractuale ce le revin în această calitate; b) unităților administrativ-teritoriale sau serviciilor specializate ale acestora cărora le-au fost delegate atributele concesiunii serviciului public de distribuție a gazelor naturale;

- c) operatorilor terminalului GNL;
  - d) operatorilor depozitelor de înmagazinare subterană a gazelor naturale;
  - e) clienților industriali cu un consum anual mai mare de 150.000 MWh;
  - f) operatorilor economici titulari ai licenței de distribuție;
  - g) producătorilor de gaze naturale;
- stabilirea etapelor privind racordarea la sistemul de transport al gazelor naturale și partea implicată care desfășoară etapa respectivă; Astfel solicitanții parcurg următoarele etape:
- a) transmiterea și înregistrarea la OTS a cererii de racordare la ST, întocmită conform Anexei nr. 1 și achitarea tarifului de analiză;
  - b) emiterea ATR, conform modelului prevăzut în Anexa 2, însoțit de:
    - i. schița cu soluția tehnică de racordare la ST întocmită conform Anexei nr. 4;
    - ii. oferta de contract de racordare întocmită conform Anexa nr. 3;
  - c) încheierea contractului de racordare între OTS și solicitant;
  - d) realizarea lucrărilor de racordare pentru extinderea rețelei de transport a gazelor naturale, respectiv instalația de racordare, recepția și punerea în funcțiune a acestora, conform prevederilor din Lege;
- În situația în care racordarea impune și execuția unei extinderi ale rețelei de transport a gazelor naturale:
- a) dacă aceasta este cuprinsă în planul de investiții anual, aceasta se execută în cadrul aceluiași proiect.
  - b) dacă aceasta nu este cuprinsă în planul de investiții anual atunci:
    - i. se cuprinde în planul de investiții al anului următor, în condiții de eficiență economică, și oferta de contract de racordare se emite în consecință; în cazul lucrărilor complexe acestea pot fi cuprinse în planuri multianuale, cu precizarea în contractul de racordare a etapelor anuale care se realizează;
    - ii. solicitantul are dreptul de a finanța extinderea rețelei de transport al gazelor naturale cu recuperarea sumei investite, în conformitate cu prevederile art. 151 alin. (1²) din Lege;
- În vederea inițierii procesului de racordare la ST, solicitanții prevăzuți la art. 2 lit. a)-c) din propunerea de regulament se pot adresa OTS cu o cerere de informații preliminare privind

posibilitățile și condițiile de racordare la ST a obiectivelor/sistemelor sale, respectiv modalitatea de modificare a racordului.

În termen de 15 zile de la primirea solicitării de informații preliminare, OTS transmite un document (ATP) care cuprinde cel puțin următoarele informații:

a) informații despre posibilitatea de racordare la ST, cu indicarea punctului de racordare posibil; în cazul în care, în scopul racordării solicitantului se constată necesitatea realizării unei extinderi ale rețelei de transport a gazelor naturale, în conformitate cu prevederile art. 151 din Lege, se transmit inclusiv informații în legătură cu demersurile legale ce trebuie întreprinse în acest sens;

b) caracteristicile tehnice estimate ale racordului și ale SRMP;

c) etapele procesului de racordare la ST și durata estimată a fiecăreia dintre acestea; se detaliază acțiunile pe care trebuie să le întreprindă solicitantul, respectiv OTS, precum și documentele necesare, specifice fiecărei etape a procesului de racordare.

– stabilirea condițiilor de realizare a extinderii rețelei de transport a gazelor naturale necesară racordării; respectiv a instalației de racordare (racord și SRMP);

Astfel, în termen de 60 zile de la stabilirea soluției tehnice OTS prin intermediul OE desemnat este obligat să asigure întocmirea documentației tehnice în vederea obținerii certificatului de urbanism, a avizelor autorizațiilor emise de organismele abilitate, pentru extinderea rețelei transport al gazelor naturale, respectiv instalația de racordare, după caz;

Dacă sunt necesare avize care se obțin în baza unor proiecte de specialitate, termenul de 60 zile se decalează corespunzător până la obținerea acestora.

După obținerea avizelor autorizațiilor, OTS prin intermediul OE desemnat depune documentația completă, în termen de maximum 30 de zile, în vederea obținerii autorizației de construire pentru instalația de racordare, respectiv pentru extinderea rețelei de transport a gazelor naturale necesare racordării, după caz.

Toate avizele/autorizațiile pentru realizarea racordului, SRMP și/sau a extinderii rețelei de transport a gazelor naturale necesare racordării, se solicită și se obțin în numele OTS.

OTS realizează extinderea rețelei de transport al gazelor naturale necesară racordării cu respectarea planurilor de investiții anuale, aprobate de ANRE și în condiții de eficiență economică, conform metodologiei ANRE.

– precizarea faptului că operatorul sistemului de transport și de sistem asigură selectarea operatorilor economici pentru proiectarea și execuția extinderii rețelei de

	<p>transport a gazelor naturale necesare racordării, respectiv cu prevederile legale în materia achizițiilor publice;</p> <ul style="list-style-type: none"> - menționarea condițiilor în care solicitantul poate să finanțeze lucrările de extindere a sistemului de transport al gazelor naturale; Pentru situația în care realizarea extinderii rețelei de transport a gazelor naturale nu este prevăzută/posibilă a fi realizată de OTS în planul de investiții anual/multianual, în cazul documentației complete, solicitantul poate finanța lucrările extinderii rețelei de transport a gazelor naturale necesară racordării. - includerea prevederilor prin care se stabilesc condițiile pentru recuperarea investiției de către solicitant, în cazul în care acesta din urmă finanțează lucrările pentru obiectivele/conductele necesare racordării. Astfel, sumele cheltuite de solicitant se returnează, în condițiile de eficiență stabilite de ANRE. - precizări privind informarea solicitanților și căile de comunicare a acestora cu operatorul de transport și de sistem. - includerea dispozițiilor tranzitorii referitoare la procesele de racordare la sistemul de transport al gazelor naturale inițiate până la data aprobării prezentului proiect de ordin.
5. Alte informații	Nu este cazul.

Secțiunea a 3-a – Mențiuni privind impactul socio-economic preconizat al proiectului de act normativ

1. Impactul macroeconomic	a) Impactul socio-economic al prezentului proiect de ordin asupra pieței de energie este dat de creșterea gradului de protecție al solicitanților/clientilor finali în ceea ce privește calitatea serviciului de transport al gazelor naturale, ținându-se cont și de prevederile din <i>Lege</i> privitoare la racordarea acestora, respectiv în conformitate cu prevederile art. 1 alin. (1) din Ordonanța de Urgență a Guvernului nr. 33/2007 privind organizarea și funcționarea Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Energiei, aprobată prin Legea nr. 160/2012 cu modificările și completările ulterioare, care dispun că:
a) impactul asupra pieței de energie în ansamblul ei	
b) impactul asupra operatorilor economici	„Art. 1 - (1) <i>Autoritatea Națională de Reglementare în Domeniul Energiei, denumită în continuare ANRE, este o autoritate administrativă autonomă, [...] având ca obiect de activitate elaborarea, aprobarea și monitorizarea aplicării ansamblului de reglementări obligatorii la nivel național necesar funcționării sectorului și pieței energiei electrice,</i>
c) impactul asupra consumatorilor/clientilor finali (variații de	

preț sau altele asemenea)	<p><i>termice și a gazelor naturale în condiții de eficiență, concurență, transparență și protecție a consumatorilor.”;</i></p> <p>b) Impactul asupra operatorilor economici în calitate de utilizatori ai sistemului de transport al gazelor naturale, este unul pozitiv, deoarece beneficiază de un instrument care conduce la o mai bună activitate prestată de către OTS în relația cu aceștia, asigurându-se ca activitatea de racordare la sistemul de transport al gazelor naturale să se realizeze eficient, așa cum a fost statuat prin intermediul dispozițiilor art. 151 alin. (1), (1¹) și (1²) din <i>Lege</i>, care prevăd că:</p> <p><i>Art. 150 - (1) Operatorul de distribuție sau operatorul de transport și de sistem nu poate refuza solicitările de racordare la sistem și este obligat să asigure, în limita planurilor anuale de investiții și în condiții de eficiență economică, finanțarea și realizarea lucrărilor de extindere a sistemului de transport sau de distribuție în vederea racordării tuturor solicitanților aflați în perimetrul concesionat. Operatorul de distribuție sau operatorul de transport, după caz, întocmește planurile anuale de investiții luând în considerare și solicitările UAT privind planurile de dezvoltare regională sau locală și de urbanism.</i></p> <p><i>(1¹) Pentru realizarea lucrărilor de extindere a sistemelor de transport/distribuție gaze naturale, operatorii de transport/distribuție gaze naturale licențiați asigură participarea oricărei societăți autorizate în regim concurențial, transparent și nediscriminatoriu, cu respectarea prevederilor legale în materia achizițiilor publice.</i></p> <p><i>(1²) Prin excepție de la prevederile alin. (1) și în conformitate cu prevederile reglementărilor ANRE, solicitanții pot asigura finanțarea lucrărilor de extindere a rețelei de transport/distribuție a gazelor naturale, urmând ca operatorul de transport/distribuție să returneze suma finanțată de solicitanți, în condițiile de eficiență stabilite de ANRE. Activele rezultate intră în proprietatea operatorilor licențiați, de la momentul punerii în funcțiune, prin efectul prezentei legi, iar valoarea acestora se recunoaște în tarifele reglementate conform reglementărilor ANRE. Totodată, utilizatorii de sistem au posibilitatea:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> <i>(i) redimensionării racordului în vederea asigurării unor parametri tehnologici superiori;</i> <i>(ii) separării, dintr-un racord comun;</i> <i>(iii) reamplasării acestuia;</i> <p>c) – consumatorii/clientii finali vor beneficia prin acest act normativ de servicii de transport al gazelor naturale superioare dispozițiilor legale precedente, ținând cont de obligațiile</p>
---------------------------	---

	institute pentru OTS și de posibilitatea participării acestora pentru realizarea activității de racordare la sistemul de transport al gazelor naturale.
2. Impactul asupra mediului concurențial și domeniului ajutoarelor de stat	Nu este cazul.
3. Impact asupra mediului de afaceri	Mediul de afaceri va beneficia de o creștere calitativă prin precizarea modului în care operatorul sistemului de transport și de sistem selectează operatorii economici pentru proiectarea și execuția obiectivelor/conductelor de transport al gazelor naturale necesar/necesare racordării, respectiv cu prevederile legale în materia achizițiilor publice. De asemenea prin selectarea de către solicitant a OE pentru realizarea proiectării, execuției, pentru instalația de racordare (racord și SRMP), respectiv verificării proiectului tehnic are loc o implicare a mediului de afaceri prin firmele autorizate, respectiv verificatorii atestați ANRE la acest proces de racordare la sistemul de transport al gazelor naturale.
4. Implicații sociale	Nu este cazul
5. Impact asupra mediului	Nu este cazul
6. Alte informații	Nu este cazul

Secțiunea a 4-a – Mențiuni privind impactul financiar preconizat asupra patrimoniului ANRE –
Nu este cazul.

Secțiunea a 5-a - Efectele proiectului de act normativ asupra legislației în vigoare

1. Măsuri normative necesare pentru aplicarea prevederilor proiectului de act normativ: a) acte normative ce vor fi modificate sau abrogate, ca urmare a intrării în vigoare a proiectului de act normativ; b) acte normative ce urmează a fi elaborate în vederea implementării noilor dispoziții.	La data intrării în vigoare a proiectului de ordin pentru aprobarea Regulamentului privind racordarea la sistemul de transport al gazelor naturale se abrogă Ordinul președintelui ANRE nr. 172/2020 pentru aprobarea Regulamentului privind racordarea la sistemul de transport al gazelor naturale, publicat în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 879 din 25 septembrie 2020.
---	--

2. Conformitatea proiectului de act normativ cu legislația comunitară în cazul proiectelor ce transpun prevederi comunitare	Proiectul de act administrativ nu se referă la acest subiect.
3. Alte acte normative și/sau documente internaționale din care decurg angajamente	Proiectul de act administrativ nu se referă la acest subiect.
4. Alte informații	Nu este cazul.

Secțiunea a 6-a - Consultările efectuate în vederea elaborării proiectului de act normativ

1. Informații privind procesul de consultare cu organizații neguvernamentale de specialitate și operatori economici din domeniu	<p>În conformitate cu prevederile Legii nr. 52/2003 privind transparența decizională în administrația publică, cu completările ulterioare, ANRE începe procesul de consultare publică prin postarea pe pagina proprie de internet a proiectului de ordin pentru aprobarea <i>Regulamentului privind racordarea la sistemul de transport al gazelor naturale</i>.</p> <p>Proiectul de ordin, împreună cu referatul de aprobare, se vor publica în perioada 19-30.01.2022, în secțiunea <i>Gaze Naturale/Legislație/Documente de discuție/Regulamente</i> și vor fi însoțite de mențiunea:</p> <p><i>”Propunerile și observațiile pe marginea proiectului de act normativ vor fi transmise la ANRE, în format electronic (document Word, text cu diacritice), la adresa de e-mail anre@anre.ro, până cel târziu la data de 30.01.2022, inclusiv.</i></p> <p><i>Propunerile și observațiile pentru care nu au fost prezentate argumente/justificări, cele care nu au fost transmise în formatul solicitat, sau cele transmise ulterior termenului specificat nu vor fi luate în considerare.”</i></p>
2. Consultările organizate cu autoritățile administrației publice locale, în situația în care proiectul de act normativ are ca obiect activități ale acestor autorități	Proiectul de act administrativ nu are ca obiect activități ale autorităților administrației publice.
3. Informații privind avizarea de către: a) Consiliul legislativ; b) Consiliul Suprem de Apărare a Țării; c) Consiliul Economic și Social;	Nu este cazul

d) Consiliul Concurenței; e) Curtea de Conturi;	
4. Alte informații.	Nu este cazul